

RICARD CUGAT

La 'comédie' del Nacional

L'onze de setembre s'inaugura el Teatre Nacional de Catalunya, que dirigeix Josep Maria Flotats, enmig d'una polèmica sobre la missió d'aquest espai a l'hora d'oferir una programació atractiva sense trepitjar els interessos de les sales privades. EL TEMPS ha recollit l'opinió dels representants més significatius del món teatral català.

El Teatre Nacional de Catalunya ha costat 8.000 milions de pessetes. L'edifici té dues sales de 1.000 i 500 places.

Sis anys després de començar les obres, el Teatre Nacional de Catalunya (TNC) s'inaugurarà amb *L'auca del senyor Esteve*, dirigida per Adolfo Marsillach. Aquest 11 de setembre, el director del TNC, Josep Maria Flotats, veurà finalment realitzat el seu somni, un desig que comença a gestar quan era a la Comédie Française fa setze anys, i que al Principat va rebre el suport de Max Cahner, llavors conseller de Cultura.

L'edifici del TNC, concebut per Ricard Bofill, ha costat 8.000 milions de pessetes i té dues sales de 986 i 500 places, a banda de tres sales d'assaig i més equipaments per a administració i lleure.

Manca de diàleg. El fet que fos en Flotats qui va defensar el projecte fins convèncer el govern de la Generalitat de la necessitat d'un teatre nacional ha estat causa que el nou espai s'anomeni "el xalet d'en Flotats" dins alguns àmbits del sector teatral català. Aquest detall revela un cert malestar dins aquest sector, que al·lega manca de converses anteriors al projecte entre la Generalitat de Catalunya i els col·lectius afectats, com ara actors, companyies, sales o autors. L'escriptor i crític Joan de Sagarra creu que per fer un teatre d'aquestes característiques cal buscar el "màxim consens", dur-lo al Parlament i discutir-lo amb el sector.

Altrament, segons ha declarat Sagarra a EL TEMPS, s'aconsegueix que el teatre sigui nacional "només perquè l'ha fet un govern nacionalista, que sigui el teatre de Convergència i Unió". El dramaturg Josep Maria Benet i Jornet afirma que se sent tan allunyat del TNC com d'un tema que afecti Groenlàndia: "Per part dels responsables de la seva construcció, no hi ha hagut cap intenció de consultar els professionals del teatre català". El codirector de Tantarantana Teatre, Julio Álvarez, celebra l'obertura d'un nou teatre però destaca que les inversions públiques per al TNC no troben correspondència en un suport a les

sales petites i això "agreuja el desequilibri existent". EL TEMPS ha intentat conèixer l'opinió de Josep Maria Flotats sobre aquest tema, però no li ha estat possible contestar per "motius de treball".

La polèmica ha arribat als diaris per obra de l'escriptor i dramaturg Eduardo Mendoza, que ha creuat opinions amb Josep Maria Flotats sobre la programació que un teatre de caràcter públic i nacional ha d'oferir. Tot i que la polèmica traslladava al paper criteris diferents sobre les obres programades —tan respectables com els seus autors—, tots dos oblidaven el tema que ha suscitat més crítiques entre els homes de teatre consultats per EL TEMPS: la programació d'*Àngels a Amèrica* a l'edifici dels tallers del TNC, sala inaugurada en novembre de l'any passat, va ser competència deslleial, perquè, de fet, la productora de teatre Focus ja tenia previst de fer *Àngels a Amèrica* abans que Flotats. Així ho consideren el director de Dagoll Dagom, Joan-Lluís Bozzo, i el crític Joan de Sagarra. Bozzo, que diu que de teatre nacional "ja fa temps que en fan moltes companyies privades", creu que el nou espai hauria d'actuar "amb els criteris que durant molt temps ha programat el Romea: revisió de clàssics i suport a les noves dramaturgies, als autors joves i als espectacles avantguardistes".

Josep Maria Benet i Jornet també optaria per "respectar els clàssics catalans, els universals i aquells grans autors estrangers com

Mamet o Bernhard, a més de dramaturgs catalans vius". Però aquesta programació hauria de caracteritzar-se per concebre els cicles amb una "unitat de sentit", de forma que "unes obres s'emmirallessin en les altres, d'una manera articulada".

En diverses cartes i entrevistes, Flotats mateix ha dit que "un dels compromisos del TNC és de revisar i actualitzar el patrimoni teatral del país" i ha justificat altres obres, com el musical *Guys & Dolls*, per la "necessitat de fer una obra amb la qual demostrar les possibilitats d'espai i de tecnologia".

Una quota al sector privat.

Les pressions derivades de la por que el TNC representi una competència a les sales consolidades va impulsar la Generalitat a fixar una quota del 35% del pressupost del TNC per a companyies privades. Així, aquestes ocuparan una part de la programació com a invitades o en coproduccions. Igualment, el Departament de Cultura ha fixat uns criteris de programació que entraran en vigor la temporada 1998-1999 i que se centraran en "la producció de clàssics catalans i universals i creacions rellevants contemporànies d'alt cost o escassa comercialitat i noves dramaturgies en català", entre més coses.

Segons Benet i Jornet, la quota del 35% tampoc és una solució, perquè "el teatre públic no ha de fer res que pugui o vulgui fer el te-

RICARD CUGAT

atre privat". Segons el dramaturg, les companyies privades han de tenir "els ajuts que siguin necessaris per les vies establertes, però no una quota de programació dins d'un teatre públic". També Sagarra creu que la quota del 35% és "una manera de dir que no hi ha una línia de treball definida en el TNC". El crític adverteix també el perill que la lògica selecció de les companyies privades sigui mediatitzada pels criteris personals de responsables concrets. Per evitar això, es crearà una Mesa de Coordinació Teatral, que estarà presidida pel director general de Promoció Cultural i comptarà amb quatre vocals de les associacions teatrals Ciate i Adetca, dos del TNC, un de l'Associació d'Actors i Directors, un del Centre Dramàtic i un altre de la Direcció General de Promoció.

Detall de l'interior del TNC. La setmana passada, els operaris encara treballaven per enllestir el nou espai.

Alex Milian

El teatre en la postguerra valenciana (1939-1962)

Ferran Carbó i Santi Cortés

Un estudi imprescindible sobre el teatre al País Valencià durant els primers anys de la postguerra (1939-1962) perquè resumeix exhaustivament l'última època d'esplendor i la mort del sainet i les manifestacions parateatrals del moment.

Editorial 3i4
"Quaderns", 49

Profecia i poder al Renaixement

Eulàlia Duran i Joan Recasens

Els texts aquí editats representen la culminació del profetisme català, el qual s'havia estructurat, a partir d'Arnau de Vilanova, com una derivació dels corrents profètics germànics en benefici de la dinastia catalano-aragonesa

Editorial 3i4
"La Unitat", 157

La barraca

Vicent Blasco Ibàñez

Nova versió de l'edició que Miquel Duran de València va publicar l'any 1927. En aquest volum, doncs, s'apleguen dos noms emblemàtics de la nostra cultura: el Blasco Ibàñez més versista i popular, i una traducció impecable de Miquel Duran de València.

Editorial 3i4
"Narratives", 48